

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 64 (1)

INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 1. oktobra 1933.

PATENTNI SPIS BR. 10380

C. A. Scholtz Matejovce, Č S. R.

Zatvarač za sudove prvenstveno za sudove za mleko.

Prijava od 16 novembra 1932.

Važi od 1 aprila 1933.

Predmet ovog pronalaska jeste zatvarač za limane sudove, koji je prvenstveno podesan za sudove za mleko. Uglavnom su do sada poznate dve vrste zatvarača i to: zatvarač sa gumenim zaptivačem između poklopca i suda, i zatvarači sa tako zvanim poklopčicima na uvlačenje, koji se potpuno sastoje iz metala i kod kojih se zaptivanje vrši snažnim utiskivanjem cilindričnog poklopčevog dela u vrat suda, bez ikakvog zaptivajućeg umetka.

Zatvarači sa gumenim zaptivačem nisu higijenski i skupi su usled potrebe za čestim menjanjem gumenih prstenova. Čišćenje je teško i neugodno. Poklopci na uvlačenje pak imaju nezgodu da pri padu lako dobijaju ugibe i ispuštenja, usled čega se nepotpuno zatvaraju i ne održavaju zaptivenost.

Pronalazak se sad odnosi na poklopac na uvlačenje, koji je tako udešen, da nepotpunost u okruglini i kvrgavost do izvesnog stepena nije štetna po cilj upotrebe. Ovo biva postignuto time, što se poklopac održava elastičnim u stvarnoj zoni zaptivanja, dok zaptivajuće mesto u vratu suda biva održavano što je moguće kruće. Usled ovoga se elastično održavano zaptivajuće mesto poklopčevu priljubljuje tesno uz krutu zaptivajuće mesto na vratu suda. Izvorne neravnine bivaju pri tome lako izravnate usled elastičnosti. Usled ovoga se zatvarač po pronalasku bitno razlikuje od poznatih zatvarača, kod kojih na zaptivajućem mestu kruti poklopčev deo leži uz kruti deo suda.

Radi postizanja elastičnog izvođenja po-

klopca u stvarnoj zoni zaptivanja dovoljno je uopšte ako se za izradu poklopca izabere podesna jačina lima, koja je pri dovoljnoj otpornosti ipak dovoljno elastična, da bi se proizveo željeni efekat. Ako se na protiv radi veće trajnosti izabere jača debljina lima, to se i debljina zida poklopca može malo smanjiti u zoni zaptivanja, da bi se elastičnost odgovarajući povećala. Ali uopšte ovo neće biti neophodno potrebno, nego će za postizanje željenog cilja biti dovoljna obična debljina lima.

Na nacrtu je pretstavljen jedan primer izvođenja pronalaska.

Sl. 1 pokazuje levo vertikalni podužni presek kroz gornji deo suda (kante) za mleko sa poklopcom, desno izgled spolja kan-te i poklopac u zatvorenom položaju. Sl. 2 pokazuje levo drugi vertikalni presek kroz vrat suda (kante) i poklopca, desno speljni izgled sa strane gornjeg dela suda.

Prstenasta zona a za zaptivanje između suda b i poklopca c leži u unutrašnjosti vrata suda i tako ne može biti oštećena. Sam poklopac ima sad konusni deo d koji leži u oblasti zone a za zaptivanje, i donji cilindrični deo e, koji se priključuje na konusni deo i koji služi samo za uvođenje poklopca u vrat suda. Ako sad poklopac, po uvođenju, na poznat način pomoću podesne poluge f za zatvaranje, bude čvrsto utisnut u vrat suda, to gornja konusna zona d poklopčevog omotača elastično popušta na krutom zaptivajućem mestu a vrata suda i time postaje potpno metalni zaptivač.

Spoljna ivica g poklopca je jako previjena u polje u vidu zvana, da bi se konusni deo d što je moguće bolje zaštitio od ošte-

ćenja udarcima spolja, kad se poklopac ne nalazi na sudu.

Unutrašnja zona a za zaptivanje kod vrata biva podesno obrazovana time, što je ovde u limu samog suda utisnut obimni ispad koji strči prema unutra. Sličan ispad h može takođe još biti predviđen malo ispod ispada a u vratu suda, da bi se na ovom mestu cilindričnom delu e poklopca pri umeštanju dala vodilja, a da se ovde ipak ne izvede medusobno zaptivanje delova.

Zona a za zaptivanje vrata suda leži potpuno zaštićena u vratu suda i na taj način nikako ne može biti oštećena. Pomoću donjeg ispada h u vratu suda biva postignuta korist tačnijeg centrisanja poklopca pri u- meštanju.

Ostali delovi zatvarača su već uobičajeni i poznati kod zatvarača na uvlačenje. Radi zaštite i radi boljeg ukrčenja poklopca na njegovom gornjem delu je predviđen još jedan profilisani prsten i. Kroz ovaj prsten prolazi ručica k koja je izvedena iz pljošteg gvožđa. Ova ručica je na obe strane pro- dužena upolje preko poklopca u produške m i n, preko kojih prehvata ekscentrično dejstvujuća poznata poluga f za zatvaranje, čizi su obrtni čepovi O smešteni u polu-

kružnim uzengijama p koje su pritvrđene na sudu.

Patentni zahtevi:

1. Zatvarač za sudove, prvenstveno za sudove za mleko sa poklopcom na uvlačenje, naznačen time, što je poklopac na uvlačenje, koji zalazi u vrat suda, konusno proširen prema gore i ovim delom (d) leži, u zoni zaptivanja, uz kruti obimni ispad (a), koji u unutrašnjosti vrata suda strči prema unutra.

2. Zatvarač za sudove, po zahtevu 1, naznačen time, što se na konusni deo (d) poklopca prema dole priključuje cilindrični deo (e), i što je ispod zone (a) zaptivanja u vratu suda predviđen još jedan, malo više prema unutra strčeći obimni ispad (h), koji pri umetanju poklopca služi za vodenje cilindričnog dela (e) i olakšava centrisanje poklopca.

3. Zatvarač za sudove, po zahtevu 1 i 2, naznačen time, što je poklopac snabdeven dodatkom (g) u vidu zvana, koji premaša preko vrata suda, a koji zaštićuje od oštećenja elastični deo (d) poklopca koji služi za zaptivanje.

4. Zatvarač za sudove po zahtevu 1—3, naznačen time, što je debljina zida poklopčevog u konusnoj zoni (a) za zaptivanje smanjena radi povećanja elastičnosti.

